

Olsztyn, 12 września 2016 r.

**REGIONALNY DYREKTOR
OCHRONY ŚRODOWISKA
W OLSZTYNIE**

WOPN-OON.6320.39.2016.EBA.2

O B W I E S Z C Z E N I E

Na podstawie art. 28 ust. 4 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. *o ochronie przyrody* (Dz. U. z 2015 r. poz. 1651, z późn. zm.) oraz art. 43 ustawy z dnia 3 października 2008 r. *o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko* (Dz. U. z 2016 r., poz. 353 z późn. zm.) Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Olsztynie

z a w i a d a m i a

o udziale społeczeństwa w postępowaniu oraz w jaki sposób zostały wzięte pod uwagę i w jakim zakresie zostały uwzględnione uwagi i wnioski zgłoszone w związku z udziałem społeczeństwa w opracowaniach zarządzeń Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Olsztynie dla obszarów Natura 2000 Bieńkowo PLH280009, Budwity PLH280010, Jonkowo-Warkaly PLH280039.

Udział społeczeństwa zagwarantowano poprzez wydanie obwieszczeń Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Olsztynie znak: WOPN-OON.6323.004.2014.EBA z dnia 14 sierpnia 2014 r. oraz WOPN-OON.6320.33.2016.WS.3 z dnia 31 maja 2016 roku o możliwości zapoznania się z projektami planów zadań ochronnych dla ww. obszarów Natura 2000, opublikowanych na stronie internetowej Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Olsztynie. Informacja została opublikowana w prasie lokalnej: *Gazeta Wyborcza* - wydanie z 16.08.2014 r. oraz z 31 maja 2016 r.; na stronie internetowej www.komunikaty.pl oraz w Biuletynie Informacji Publicznej Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Olsztynie. Obwieszczenia opublikowano także na tablicach ogłoszeń: Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Olsztynie, Starostwa Powiatowego w Braniewie, Urzędu Gminy Lelkowo, Starostwa Powiatowego w Ostródzie, Urzędu Gminy Małdyty, Starostwa Powiatowego w Olsztynie, Urzędu Gminy Jonkowo. Z projektami dokumentacji planów zadań ochronnych i projektami zarządzeń można było zapoznać się także w siedzibie Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Olsztynie przy ul. Dworcowej 60, 10-437 Olsztyn.

Osoby zainteresowane projektami miały możliwość złożenia uwag i wniosków w formie pisemnej lub ustnej do protokołu oraz za pomocą środków komunikacji elektronicznej bez konieczności opatrywania ich bezpiecznym podpisem elektronicznym w siedzibie Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Olsztynie ul. Dworcowa 60, 10-437 Olsztyn i za pomocą środków komunikacji elektronicznej na adres e mail: sekretariat.olsztyn@rdos.gov.pl w terminie do 21 dni od dat wywieszenia obwieszczeń.

W związku z udziałem społeczeństwa, zgłoszono następujące uwagi do projektów planów zadań ochronnych:

Obszar Natura 2000 Bieńkowo PLH280009

I. Żułowski Zarząd Melioracji i Urządzeń Wodnych

1. *Przez teren omawianego obszaru przepływa ciek naturalny o nazwie Warna, który jest głównym odbiornikiem wód z urządzeń melioracji szczegółowych. Grunty wsi Bieńkowo i ówczesnego PGR Zagaje i Wyszkowo zostały zmeliorowane inwestycyjnie w latach 80-tych XX wieku. Zostały wykonane rowy szczegółowe oraz założone zbieracze i sączki*

drenarskie odwadniające przyległe do omawianego obszaru łąki i pastwiska o powierzchni około 90 ha.

Planowane do wybudowania zastawki, w tym na cieku Warna mające na celu poprawę warunków dla obszaru Natura 2000 Bieńkowo PLH280009 podpiętrzając wodę o 20 do 50 cm będą pozytywnie wpływać na bory i lasy bagienne, torfowiska wysokie oraz łągi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe. Natomiast negatywnie wpłyną na grunty użytkowane rolniczo jako łąki, pastwiska oraz stan urządzeń melioracji szczegółowych (rowów i podziemnych urządzeń drenarskich).

Podwyższony poziom wody gruntowej oraz spowolniony jej spływ w dalszej perspektywie doprowadzi do całkowitej dekapitalizacji tych urządzeń. Planowane działania mogą również uniemożliwić utrzymanie we właściwym stanie rzeki Warny przez ŻZMiUW w Elblągu, który wykonuje w imieniu Marszałka Województwa prawa właścicielskie w stosunku do tego cieku.

Nadmieniamy, że rzeka Warna jest ujęta w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 17 grudnia 2002 r. jako śródlądowe wody powierzchniowe lub ich części, stanowiące własność publiczną, zaliczone do wód istotnych dla regulacji stosunków wodnych na potrzeby rolnictwa.

Wyjaśnienie: Planowane działania mają za zadanie hamować odpływ wody i utrzymywać jej stan na poziomie zbliżonym do obecnego. Z punktu widzenia ochrony gruntów rolnych dla ww. łąk i pastwisk na gruntach organicznych wskazane jest odpowiednie uwilgotnienie zapobiegające mineralizacji (ubytku) warstwy organicznej. Odpowiednie uwodnienie oznacza z reguły brak możliwości użytkowania ww. łąk ciężkim sprzętem mechanicznym. Stąd sposób użytkowania łąk powinien uwzględniać ten aspekt. Dodatkowe nakłady lub ograniczenia powinny być rekompensowane w ramach programów rolno-środowiskowych. Możliwe jest również zastosowanie odpowiednich rozwiązań technicznych (regulowanych zastawek na rowach oddziaływujących na przylegające łąki) tak aby okresowo, na czas pokosów poziom wód nieznacznie obniżyć. Nie wydaje się, by istniał związek pomiędzy budową zastawek na rowach będącymi dopływami rzeki Warny, a jej stanem technicznym.

Mając na względzie wniesione zastrzeżenia, przygotowując dokumentację projektową niezbędną do realizacji działań związanych z budową zastawek na omawianym obszarze, Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Olsztynie uwzględni je, tak aby realizacja działania nie wpływała niekorzystnie na użytki zielone właścicieli prywatnych. Niemniej każdy właściciel posiadający na swoich gruntach siedliska będące przedmiotami ochrony w obszarze Natura 2000, zobowiązany jest do utrzymania ich we właściwym stanie ochrony.

II. Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych w Olsztynie

1. *Nieuzasadniony zapis dotyczący zadań ochronnych dla siedliska 91D0 (bory i lasy bagienne) „ochrona bierna leśnych siedlisk poprzez wyłączenie z użytkowania rębego” gdyż nie wynika on z opisów ani istniejących ani z potencjalnych zagrożeń, tym bardziej że Nadleśnictwo Zaporowo nie planuje wykonania jakichkolwiek rębni we wskazanym siedlisku; zapis zbędny gdyż dubluje zapis planu urządzenia lasu. Zatem wnosimy o jego wykreślenie lub zamianę na „postępowanie wg aktualnego PUL”.*

Wyjaśnienie: Uwaga uwzględniono częściowo. Obecny PUL obowiązuje do 2019 roku, zaś PZO obowiązywać będzie przez 10 lat od czasu jego ustanowienia (do roku 2026). Dlatego zakres działania sformułowano tak, by jasno z niego wynikało, że znajdzie zastosowanie przy planowaniu prac do kolejnego PUL (na lata 2020-2029): „Wprowadzenie do następnego PUL zapisów w zakresie wyłączenia siedliska 91D0 z użytkowania rębego (po roku 2019)”. Ponadto uzupełniono zagrożenia potencjalne poprzez dodanie zagrożenia: „B02.02: Wycinka lasu”.

III. Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska

1. *Z § 7 zarządzenia proszę usunąć wskazanie publikatora (Dziennik Urzędowy Województwa Warmińsko-Mazurskiego), w którym zostanie ono ogłoszone. Wskazanie tego rodzaju jest zbędne, co wynika z przepisów odrębnych, tj. art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 20 lipca 2000 r. o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych (Dz. U. z 2011 r. Nr 197 poz. 1172, z późn. zm.). Zgodnie z przywołanym przepisem akty normatywne, zawierające przepisy powszechnie obowiązujące, ogłaszane są w dziennikach urzędowych.*

Wyjaśnienie: Uwagę uwzględniono. Zapis został usunięty.

2. *W załączniku nr 3 do zarządzenia „Identyfikacja istniejących i potencjalnych zagrożeń...” proszę usunąć kolumnę „Stan ochrony”.*

Wyjaśnienie: Uwagę uwzględniono. Wskazana kolumna została usunięta.

3. *W załącznikach nr 3-5 proszę podać pełną nazwę siedliska 91D0.*

Wyjaśnienie: Uwagę uwzględniono. Zapisy uzupełniono, podano nazwę siedliska zgodną z obwieszczeniem Ministra Środowiska z dnia 30 października 2014 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu rozporządzenia Ministra Środowiska w sprawie siedlisk przyrodniczych oraz gatunków będących przedmiotem zainteresowania Wspólnoty, a także kryteriów wyboru obszarów kwalifikujących się do uznania lub wyznaczenia jako obszary Natura 2000 (Dz. U. z 2014 r., poz. 1713).

4. *W załącznikach do zarządzenia nr 3 „Identyfikacja istniejących i potencjalnych zagrożeń...” oraz nr 4 „Cele ochrony...” proszę uzasadnić brak podstaw do oceny zagrożeń oraz formułowania celów ochrony dla siedlisk 7120 i 91E0.*

Wyjaśnienie: Uwagę uwzględniono. W przypadku siedliska 7120 wskazano, że nie występuje ono obecnie w obszarze, natomiast siedlisko 91E0 zajmuje znikomą powierzchnię w obszarze w postaci kadłubowych zbiorowisk, nawiązujących jedynie składem gatunkowym do łągów. W przypadku obu siedlisk w 2013 r. złożono wniosek o usunięcie z listy przedmiotów ochrony obszaru Natura 2000 z powodu pierwotnego błędu naukowego i omyłkowego ich wpisania jako przedmioty ochrony obszaru.

5. *W załączniku nr 4 „Cele ochrony...” proszę dodać słowo „obecnego” właściwego stanu ochrony.*

Wyjaśnienie: Uwagę uwzględniono. Zmieniono zapis na „Utrzymanie obecnego właściwego (FV) stanu ochrony”.

6. *W załączniku nr 5 „Działania ochronne...” proszę wskazać termin realizacji działania B1, natomiast w przypadku działań C1-C4 doprecyzować zapisy dotyczące terminów realizacji działań wskazując konkretne lata realizacji.*

Wyjaśnienie: Uwagę uwzględniono. Termin realizacji działania B1 określono „po roku 2019”, doprecyzowano terminy realizacji działań C1-C4, wskazując np. „w 3., 6. i 9. roku obowiązywania planu”. Zweryfikowano również termin działania A1, zamiast „w drugim roku obowiązywania planu” wskazując „w ciągu pierwszych 3 lat obowiązywania planu”.

7. *Uwaga do działania ochronnego A1 – czy chodzi w nim o „cały obszar torfowiska” czy raczej cały obszar Natura 2000 (tym bardziej że działanie dedykowane jest nie tylko siedliskom 7110 i 7140, ale również 91D0 i 3160)? Wskazując podmiot odpowiedzialny za realizację działania proszę zmienić zapis „we współpracy” na „na podstawie porozumienia”, usunąć organizacje pozarządowe oraz wskazać konkretne nadleśnictwo.*

Wyjaśnienie: Uwagę uwzględniono. W opisie działania wskazano, że dotyczy całego obszaru Natura 2000. Jako podmiot odpowiedzialny za realizację działania wskazano „RDOŚ Olsztyn na podstawie porozumienia z Nadleśnictwem Zaporowo”.

8. *Uwaga do działania ochronnego B1 „Ochrona bierna leśnych siedlisk poprzez wyłączenie z użytkowania rębne” – Zgodnie ze stanowiskiem Ministerstwa Środowiska należy przeformułować zapis na: „wprowadzenie zmian do pul w zakresie wyłączenia z użytkowania rębne”.*

Wyjaśnienie: Uwagę uwzględniono częściowo – w związku z uwagą wniesioną przez RDLP Olsztyn, że Nadleśnictwo Zaporowo nie planuje wykonania jakichkolwiek rębni we wskazanym siedlisku (91D0) zgodnie z obecnymi zapisami planu urządzenia lasu. Zapis został zatem zmieniony na następujący „Wprowadzenie do następnego PUL zapisów w zakresie wyłączenia siedliska 91D0 z użytkowania rębne”.

9. *Uwaga do działań ochronnych C1-C4 – W działaniu C1 stanowisko 1 to jeziorko dystroficzne, ale działania C2 i C3 dla siedlisk 7110 i 7140 też mają być realizowane na stanowisku 1. Czy w każdym przypadku chodzi o inne stanowisko 1? Po zwrocie „Ocena stanu” proszę dodać „ochrony”.*

Wyjaśnienie: Uwagi uwzględniono. Zapis został zmieniony poprzez wskazanie liczby stanowisk w obrębie danego siedliska, mających podlegać monitoringowi. Działania dotyczą „Oceny stanu ochrony”.

10. *Uwaga do załącznika nr 7 „Lokalizacja działań ochronnych związanych z poprawą warunków wodnych...” – należy usunąć zadanie dotyczące budowy zastawek znajdujące się poza obszarem Natura 2000.*

Wyjaśnienie: Uwagę uwzględniono. Załącznik graficzny został poprawiony, pozostawiono tylko lokalizacje w obrębie obszaru Natura 2000.

11. *Uwaga do uzasadnienia zarządzenia – należy uzupełnić jednostkę powierzchni przy wskazaniu istniejących form ochrony przyrody oraz rozwinąć użyty skrót „PZP”.*

Wyjaśnienie: Uwagi uwzględniono. Zapisy zostały uzupełnione – dodano jednostkę powierzchni „ha” oraz zamiast skrótu zastosowano zapis „plan zagospodarowania przestrzennego”.

Obszar Natura 2000 Budwity PLH280010

I. Nadleśnictwo Dobrocin

Po aktualnej analizie przesłanej dokumentacji chcielibyśmy zaznaczyć, że zapisy PZO powinny korelować i wynikać z wielu ustaw, jednocześnie przestrzegając prawa przez podmiot odpowiedzialny za wykonanie działań ochronnych.

Idąc za w/w pismem z dnia 2012 r. ponownie chcemy przypomnieć, że wzajemnie przenikające się potrzeby siedliska przyrodniczego i siedliska leśnego w końcowym swym etapie zostały zatwierdzone przez Ministra Środowiska w postaci planu urządzenia lasu dla Nadleśnictwa Dobrocin na lata 2010-2019.

Zgodnie z ustawą z dnia 28 września 1991 r. o lasach (Dz.U. 1991 nr 101 poz. 444 z późn. zm.) - Art.35 - nadleśniczy prowadzi gospodarkę leśną w oparciu o PUL oraz bezpośrednio zarządza lasami Skarbu Państwa pozostającymi w zarządzie Lasów Państwowych. Niektóre z proponowanych celów działań ochronnych przekraczają możliwości kompetencyjne i prawne nadleśniczego, gdyż prowadzą do zmiany przeznaczenia gruntu, a jest to możliwe (zgodnie z Art. 23.1 ustawy o lasach) po dokonaniu aneksu do PUL i zatwierdzeniu go przez ministra właściwego do spraw środowiska. Nie może wynikać to z woli nadleśniczego.

Działania ochrony czynnej w stosunku do siedliska: 7110 Torfowiska wysokie z roślinnością torfotwórczą (żywe), w proponowanej wersji zapisu stają w sprzeczności z niektórymi zapisami prawa. Siedlisko 7110 jest siedliskiem nieleśnym. Zostało ono określone i stwierdzono jego występowanie na 5% powierzchni w 2004 r. (SDF 2004.08.01, aktualizacja SDF 2007.01.17). Na etapie opracowania PZO wykonawca stwierdził dokładne położenie terenowe w/w siedliska, nie wiążąc tego jednak z już istniejącym PUL dla tego obszaru. Nie daje to delegacji do prowadzenia działań, które doprowadzą do samowolnej zmiany przeznaczenia gruntu. W ewidencji powszechnej wszystkie trzy płyty siedliska 7110 figurują jako Ls, a więc grunt leśny. Grunty takie z rozumieniu ustawy z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych (Dz.U. 1995 nr 16 poz. 78 z późn. zm.) - Art.3. - podlegają ochronie polegającej m.in. na zapobieganiu procesom degradacji i dewastacji gruntów leśnych oraz przywróceniu wartości użytkowej gruntom, które utraciły charakter gruntów leśnych wskutek działalności nieleśnej. Proponowane usunięcie 100 % gatunków liściastych poprzez obrączkowanie starszych drzew oraz 70 % wycinka drzew iglastych doprowadzi do innego niż leśne użytkowania gruntów, co jest wyłączeniem gruntu z produkcji (Art. 4 pkt 11 ustawy o ochronie gruntów rolnych i leśnych). Takie wyłączenie gruntu leśnego z produkcji może mieć miejsce po uzyskaniu na to zgody ministra właściwego do spraw środowiska lub upoważnionej przez niego osoby (Art. 7 ust. 2 pkt 2 ustaw o ochronie gruntów rolnych i leśnych). Nadleśnictwo Dobrocin do dnia dzisiejszego takiej zgody nie posiada.

Jednocześnie chcielibyśmy dodać, że wykonywanie proponowanych działań z zakresu ochrony czynnej dla siedliska 7110 niesie ze sobą konsekwencje zniszczenia innej formy ochrony przyrody, jaką jest strefa ochrony całorocznej i okresowej bielika - decyzja z dnia 31.10.2012 r. WOPN-OOP.6442.333.2012.MJ.3, czego też nadleśniczy bez decyzji RDOŚ dot. likwidacji stref nie wykona. O ile projektowane zabiegi na płatach 1 i 2 w/w siedliska są w kompetencji RDOŚ w Olsztynie, o tyle płat 3 (oddz. 636 h) jest lasem gospodarczym, na którym do końca 2019 roku realizowane są wskazania PUL. Chcąc wyjść naprzeciw ochronie siedliska 7110 oraz w trosce o ochronę gatunkową bielika jednocześnie pozostając w zgodzie z prawem Nadleśnictwo Dobrocin proponuje całkowite odejście od obrączkowania gatunków liściastych i wycinki gatunków iglastych, gdyż nie istnieje możliwość celowego doprowadzenia do wylesienia bez odpowiednich dokumentów. Zapis ten proponujemy opatrzyć ramami czasowymi, tzn. "do końca 2019 r.". Dalsze propozycje, po konsultacji proponujemy uwzględnić w kolejnym PUL na lata 2020-2029.

Zabieg wrywania siewek jest zgodnie z propozycją działaniem jednokrotnym, możliwym wykonania po refundacji przez RDOŚ. Należy pamiętać, że prace leśne odbywają się w oparciu o zamówienia publiczne, stąd muszą być możliwe do zaplanowania zarówno rzeczowego jak i finansowego. Niemniej, jednak chcielibyśmy nadmienić, że jednokrotny zabieg wrywania siewek

mija się z celem, gdyż brak zgody na obrączkowanie prowadzi do wysiewania nasion zarówno w oddz. 636 h, jak i otaczającym go drzewostanie.

Siedlisko 7110 jest siedliskiem zasilanym przez wody opadowe. Istniejące od kilku lat okresy suche spowodowały zmiany poziomu wody, a tym samym stwarza dogodne warunki do rozwoju drzew. Żeby uniknąć naturalnej sukcesji gatunków drzewiastych i krzewiastych proponuję w ramach ochrony czynnej zastanowić się nad zmianą warunków hydrologicznych na pożądanym obszarze.

Reasumując, zapis działań ochrony czynnej siedliska 7110 w obecnym kształcie uniemożliwia zawarcie porozumienia pomiędzy RDOŚ a nadleśnictwem ze względu na aspekty prawne i konsekwencje finansowe, co zostało zaznaczone już w piśmie z 2012 roku.

Analizując dalej cele działań ochronnych dla grądu subatlantyckiego 9160 oraz sposób ich wykonania, Nadleśnictwo Dobrocin stanowczo nie zgadza się na zapis nakazujący pozostawienie po 2019 r. w każdym użytkowanym rębniami wydzieleniu co najmniej 10 % powierzchni drzewostanu. Na dzień dzisiejszy nie są znane żadne wytyczne pozwalające nadleśniczemu zarządzającemu majątkiem Skarbu Państwa na pozostawienie w lasach gospodarczych dowolnie wybranej ilości drzewostanu na pniu w celach wzbogacania bioróżnorodności. Nadleśniczy prowadzi gospodarkę leśną w oparciu o zapisy aktualnie obowiązującego prawa.

Zarówno PUL, Zasady Hodowli Lasu (Warszawa 2012) oraz przyznane RDLP w Olsztynie certyfikaty FSC i PEFC dają nadleśniczemu możliwość pozostawienia 5 % - nie więcej - powierzchni starodrzewiu, na co Nadleśnictwo Dobrocin w obecnie tworzonym PZO przystaje. Należy pamiętać, że w przypadku wzbogacania siedliska w martwe drewno powinno uwzględnić się nie tylko 5 % pozostawionego starodrzewiu na pniu ale również karpy i korzenie pozostające po wyciętych drzewach, jak również drobnicę gałęziową pozostawionego w lesie w formie chrustu. Pozwala to na końcowe uzyskanie ponad 5 % martwego drewna na powierzchni rębnej.

Prowadzenie gospodarki leśnej na obszarach pozostających we własności Skarbu Państwa nie wynika z woli nadleśniczego, tylko z obowiązku przestrzegania zapisu wielu ustaw i rozporządzeń wykonawczych. Bardzo proszę o uwzględnienie powyższego w tworzonym PZO oraz o dobrze przemyślane zapisy w kwestii czasu wykonania zabiegów oraz ich finansowania.

Wyjaśnienie: Uwagę uwzględniono.

Działania ochronne w załączniku nr 5 do zarządzenia zostały zmodyfikowane.

Poprzedni zapis działania nr 1:

- „Usunięcie 100% gatunków liściastych poprzez obrączkowanie starszych drzew oraz wyrwanie siewek i podrostów oraz 70% gatunków iglastych poprzez ich wycinkę w okresie zimowym przy zalegającej pokrywie śnieżnej. Ścięte drzewa należy usunąć poza teren torfowiska; Termin wykonania - pierwsza połowa obowiązywania planu”, zastąpiono zapisem: „Usunięcie drzew gatunków liściastych poprzez obrączkowanie starszych drzew oraz wyrwanie siewek i podrostów, jak również gatunków iglastych poprzez ich wycinkę w okresie zimowym przy zalegającej pokrywie śnieżnej. Ścięte drzewa należy usuwać poza teren torfowiska. Termin wykonania - W okresie obowiązywania kolejnego PUL (od 2020 roku)”. Poprzedni zapis działania nr 6: „Wprowadzenie do następnego planu urządzenia lasu zapisów w zakresie ochrony siedliska 9160, polegających na: nie wprowadzanie gatunków obcych geograficznie ani ekologicznie,
- stopniowa przebudowa drzewostanów do składu docelowego: dąb (Db), lipa (Lp), grab (GB), klon (Kl),
- w miarę możliwości odnawianie odnowieniem naturalnym przy użyciu rębni częściowych lub stopniowych,
- pozostawianie, w każdym użytkowanym rębniami wydzieleniu co najmniej 10% powierzchni drzewostanu, w formie grup i kęp,
- pozostawianie posuszu jałowego i wszystkich drzew dziuplastych,
- wokół drobnych zabagnień pozostawianie pasa buforowego o szerokości 20 m od zabagnienia. Termin wykonania – Po 2019 roku”

zastąpiono zapisem:

„ Wprowadzenie do następnego planu urządzenia lasu zapisów w zakresie ochrony siedliska 9160, polegających na:

- nie wprowadzanie gatunków obcych geograficznie ani ekologicznie,
- stopniowa przebudowa drzewostanów do składu docelowego: dąb (Db), lipa (Lp), grab (GB),

- klon (KI),
- w miarę możliwości odnawianie odnowieniem naturalnym przy użyciu rębni częściowych lub stopniowych,
- pozostawianie, w każdym użytkowanym rębniami wydzieleniu co najmniej 5% powierzchni drzewostanu, w formie grup i kęp. W przypadku możliwości prawnych (po 2019 roku), należy pozostawiać w każdym użytkowanym rębniami wydzieleniu co najmniej 10% powierzchni drzewostanu, w formie grup i kęp,
- pozostawianie posuszu jałowego i wszystkich drzew dziuplastych,
- wokół drobnych zabagnień pozostawianie pasa buforowego o szerokości 20 m od zabagnienia”.

Po dokładnej analizie zapisów pzo uznano, że właściwym będzie wykonać zaplanowane działania ochronne po okresie obowiązywania dotychczasowego PUL. RDOŚ opiniując prognozę oddziaływania na środowisko planu urządzenia lasu do kolejnego PUL określi w porozumieniu z Nadleśnictwem szczegółowy zakres działań.

W przypadku działania dla siedliska 9160 związanego z pozostawianiem martwego drewna, uznano, że w związku z tym, że Nadleśnictwo obecnie nie ma możliwości prawnych, aby zwiększyć ilość pozostawianego martwego drewna, co wiązało by się z długotrwałymi procedurami polegającymi na zmianie obowiązującego PUL, odstąpiono od zapisu bezwzględnego pozostawiania co najmniej 10% martwego drewna na 5%. Niemniej w sytuacji kiedy możliwości prawne pozwolą na zwiększenie ilości pozostawianego martwego drewna, należy zwiększyć tę ilość do 10%.

Obszar Natura 2000 Jonkowo-Warkały PLH280039

I PKP Polskie Linie Kolejowe S.A. Centrala Biuro Ochrony Środowiska

1. *Dla siedliska 91D0 Bory i lasy bagienne wymieniono zagrożenie o kodzie B02.02: Wycinka lasu oraz określono konieczność ochrony biernej leśnych siedlisk poprzez wyłączenie z użytkowania rębego całego obszar Natura 2000 zajętego przez to siedlisko i pozostałe siedliska lasów bagiennych. W/w siedliska sąsiadują bezpośrednio z działkami o numerach ewidencyjnych 3049/2, 409, 3048/1, 411, 420, 3047/1, 70/12 obręb Jonkowo, na których posadowiona jest linia kolejowa nr 220 Olsztyn Główny – Bogaczewo. Spółka PKP Polskie Linie Kolejowe S.A. zarządzająca w/w linią kolejową z uwagi na art. 17 ust. 1 ustawy z dnia 28 marca 2003 roku o transporcie kolejowym (Dz. U. 2003 Nr 89 poz. 789, z późn. zm.) obowiązana jest spełniać warunki techniczne i organizacyjne zapewniające:*
  - a) *bezpieczne prowadzenie ruchu kolejowego,*
  - b) *bezpieczną eksploatację pojazdów kolejowych,*
  - c) *ochronę przeciwpożarową i ochronę środowiska.*

Do działań pozwalających wypełnić ustawowe obowiązki zarządcy linii kolejowych należy wycinka drzew i krzewów, zagrażających bezpieczeństwu ruchu kolejowego.

W związku z powyższym, zwracamy się z prośbą o wprowadzenie w planie zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Jonkowo-Warkały PLH280039 zapisów wprowadzających możliwość usuwania drzew i krzewów zagrażających bezpieczeństwu prowadzenia ruchu kolejowego na obszarze Natura 2000 zajęтым przez siedlisko 91D0 i pozostałe siedliska lasów bagiennych.

Wyjaśnienie: Uwagę uwzględniono. W działaniach B1 w kolumnie „Obszar wdrażania” dodano zapis „(z wyłączeniem pasa terenu, o szerokości 15 m od osi skrajnego toru kolejowego linii kolejowej nr 220 Olsztyn Główny – Bogaczewo)”.

II Nadleśnictwo Kudypy

1. *Rozbieżności w klasyfikacji siedlisk naturalnych – wyniki uzyskane podczas inwentaryzacji siedlisk przez autora PZO różnią się od stwierdzonych zbiorowisk roślinnych opisanych dla tego terenu w operacie fitosocjologicznym Nadleśnictwa Kudypy. Operat został przesłany do RDOŚ 08 lipca 2014 roku pismem zn. spr.: ZG-732/22/14.*

Wyjaśnienie: Pewne rozbieżności mogą pojawiać się pomiędzy różnymi opracowaniami, bowiem klasyfikacja siedlisk, a w szczególności przyporządkowanie konkretnych zbiorowisk roślinnych do siedlisk przyrodniczych wynika z przyjętej metodyki, interpretacji autora, jego doświadczenia, itp. Klasyfikacja fitosocjologiczna nie jest zatem jedynym kryterium kwalifikacji zbiorowisk do siedlisk

przyrodniczych. Ewentualne rozbieżności w klasyfikacji siedlisk nie przesądzają o zasadności bądź braku zasadności przyjętych rozwiązań dotyczących zaplanowanych zadań ochronnych.

Ponadto w PZO zaplanowano monitoring stanu ochrony siedlisk przyrodniczych jako jedno z zadań ochronnych. W związku z powyższym jeżeli w jego wyniku zaistnieje konieczność zmiany klasyfikacji danego siedliska zostanie ona dokonana w formie zarządzenia zmieniającego plan zadań ochronnych.

2. *Budowa progów piętrzących – spiętrzenie wody w rowach melioracyjnych spowoduje podtopienie sąsiadujących terenów rolniczych i leśnych, również tych znajdujących się poza obszarem Natura 2000. Już na chwilę obecną występują problemy z drożnością rowów, istnieje pilna potrzeba ich konserwacji i pogłębienia – przykładem może być pismo ze Starostwa Powiatowego w Olsztynie (GŚ-I.6331.21.2012.hs z dnia 08.07.2013 r.), przesłane do RDOŚ pismem zn. spr.: ZG-732-12/13 z 2013 roku zobowiązujące Nadleśnictwo Kudypy do przeprowadzenia konserwacji urządzeń melioracji wodnych znajdujących się na obszarze Jonkowo-Warkały.*

Czy autor planu zadań ochronnych przeprowadził ekspertyzy dotyczące wpływu spiętrzenia wody na najbliższe sąsiedztwo oraz czy wzięł pod uwagę zasadę zrównoważonego rozwoju?

Wyjaśnienie: Obszar Jonkowo-Warkały położony jest na lokalnym wododziale i powyżej terenów przylegających, w tym położonych w bezpośrednim sąsiedztwie łąk. Dlatego hamowanie odpływu wody w obrębie kopuły nie będzie podnosiło poziomu wody na niżej położonych łąkach. Retencjonowanie wody w torfowisku powinno przynosić wręcz skutek odwrotny, to jest ograniczać dopływ wody do terenów przyległych. W przypadku położonych wyżej terenów leśnych (wschodnia część obszaru) hamowanie wody w torfowisku nie przyczyni się w żaden sposób do pogorszenia istniejących warunków (podniesienia poziomu wody).

Przyjęte w planie rozwiązania mają na celu hamowanie odpływu wody z torfowiska i tylko nieznaczne podniesienie poziomu wody w jego granicach. Ostateczna lokalizacja i poziom piętrzenia powinny być określone po wykonaniu dokładnych pomiarów niezbędnych dla uzyskania pozwolenia wodno-prawnego. Wskazania Nadleśnictwa zostaną wzięte pod uwagę podczas przygotowywania dokumentacji projektowej i uzyskiwaniu wszelkich pozwoleń na realizację zadania.

Planując działania ochronne wzięto pod uwagę zasadę zrównoważonego rozwoju. W szczególności uwzględniono fakt, że torfowisko i występujące w obszarze bory bagienne pozostają w stanie katastrofalnego odwodnienia, pogłębianego prawdopodobnie remontem rowów melioracyjnych w południowej części obszaru. Natomiast dalsze odwadnianie terenów kosztem siedlisk Natura 2000, przy jednoczesnym uzyskiwaniu przez użytkowników przylegających do obszaru łąk zwrotu utraconych korzyści (programy rolnośrodowiskowe), zdecydowanie nie wpisują się w zasadę zrównoważonego rozwoju.

3. *Zapobieganie sukcesji – zarastanie torfowisk jest jednym z etapów sukcesji naturalnej. Niezrozumiałe jest dlaczego autor planu zadań ochronnych planuje zahamować naturalne procesy. Czy ochrona przyrody w tym wypadku sprowadzać się będzie do działania wbrew naturze? Wykoszona biomasa ma zostać usunięta z powierzchni torfowiska – co autor PZO planuje zrobić z usuniętą roślinnością i w jaki sposób zostanie ona wyniesiona z powierzchni torfowiska (niedostępność terenu, sąsiedztwo z gruntami prywatnymi użytkowymi rolniczo). Kto wykona zabieg, pokryje koszty i jaka jest potencjalna rola Nadleśnictwa Kudypy w wykonaniu tego zabiegu?*

Jaka jest podstawa prawna do wycinania drzew i krzewów na nieużytkach oraz kto uzyska stosowne pozwolenia z gminy, dokona nasadzeń kompensacyjnych?

Wyjaśnienie: Zarastanie torfowisk w obszarze nie jest procesem naturalnym lecz następstwem antropogenicznych zmian warunków wodnych. Ponadto same LP wskazują, że zmiany stosunków wodnych, skutkujące obniżaniem się poziomu wód gruntowych, sukcesją torfowisk w kierunku zbiorowisk leśnych, osuszaniem i eutrofizacją borów i lasów bagiennych, osłabianiem drzew o płaskim systemie korzeniowym (zwłaszcza świerków) są jednym z ważniejszych istniejących problemów ochrony środowiska (Prognoza oddziaływania na środowisko Planu urządzenia lasu na lata 2014-2023, str. 70).

Wykoszona biomasa zostanie usunięta z terenu torfowiska i zutylizowana przez wykonawcę prac. Szczegółowy sposób postępowania zostanie określony przy podejmowaniu konkretnych działań zmierzających do zrealizowania działania.

Projekt PZO jednoznacznie określa, kto jest odpowiedzialny i może być wykonawcą działań ochronnych. Nadleśniczy w świetle ustawy o lasach, jeżeli zaistnieje taka konieczność, może na obszarze swojego działania podpisać z wykonawcą działania umowę dzierżawy. Niemniej obowiązkiem sprawującego nadzór nad obszarem Natura 2000 jest ustanowienie zadań ochronnych w celu ochrony siedlisk. Współpraca zarządcy terenu, jak i sprawującego nadzór nad obszarem przy realizacji działań jest nie tylko wskazana, ale wręcz pożądana. W związku z tym, że RDOŚ jako Skarb Państwa nie może wydierżawić gruntu od nadleśniczego, który działa również w imieniu Skarbu Państwa, możliwe jest podpisanie porozumienia pomiędzy RDOŚ jako dotującym działaniem, a Nadleśnictwem jako wykonawcą. Niemniej wykonanie działania będzie uzależnione od uzyskania dofinansowania przez RDOŚ, lub podmiot działający z nim w porozumieniu, na jego realizację z instytucji dotujących tego typu działania.

Działaniem będą objęte drzewa i krzewy, które nie wymagają zgody organu odpowiedzialnego za wydawanie zezwoleń na wycinkę drzew. Ponadto zgodnie z art. 83f ust. 1 pkt 12 ustawy z 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (brzmienie od 28 sierpnia 2015 r.), przepisy art. 83 ust. 1 nie mają zastosowania. Przepis ten stanowi bowiem, że *przepisów art. 83 ust. 1 [konieczność uzyskania zezwolenia na usunięcie drzewa lub krzewu] nie stosuje się do drzew lub krzewów usuwanych w ramach zadań wynikających z planu ochrony lub zadań ochronnych parku narodowego lub rezerwatu przyrody, planu ochrony parku krajobrazowego, albo planu zadań ochronnych lub planu ochrony dla obszaru Natura 2000.*

Odnosząc się do kwestii nasadzeń kompensacyjnych należy zauważyć, że ustawa o ochronie przyrody nie precyzuje obligatoryjnej konieczności dokonania nasadzeń kompensacyjnych. Wydanie zezwolenia, o których mowa w art. 83c ust. 3 i 4 oraz art. 83d ust. 2, 3 i 4 ww. ustawy może być uzależnione od przesadzenia drzew i krzewów w miejsce wskazane przez wydającego zezwolenie albo zastąpienia ich innymi drzewami lub krzewami w liczbie nie mniejszej niż liczba usuwanych drzew lub o powierzchni nie mniejszej niż powierzchnia usuwanych krzewów (art. 83b pkt 9 lit. a ww. ustawy). Należy pamiętać, że w tym przypadku wycinka drzew i krzewów będzie związana z wykonaniem działań ochrony czynnej i nie będzie wymagała uzyskania zezwolenia, o którym mowa w art. 83 ust. 1.

4. *Wykaszenie torfowisk – większość terenów zaklasyfikowanych jako siedlisko 7230 jest niedostępna. Autor zaplanował na tych terenach obligatoryjne ekstensywne koszenie oraz fakultatywne koszenie raz do roku – jaka jest różnica pomiędzy zabiegami? Jakie są podstawy prawne dopuszczające koszenie powierzchni na działkach ewidencyjnych sklasyfikowanych jako las lub woda stojąca (również na takich obszarach zaplanowano wykaszanie)?*

Wyjaśnienie: Wg wiedzy organu opracowującego plan wszystkie płaty siedliska 7230 są dostępne. Planowane koszenia są możliwe tylko z użyciem lekkiego sprzętu – kosi spalinowej. Koszenie w obrębie działek ewidencyjnych oznaczonych jako las może polegać na utrzymaniu istniejących luk i niekoniecznie wymaga usunięcia drzewostanu. Działanie realizowane będzie w obrębie rzeczywistego torfowiska, a nie lasu.

Różnice między działaniami obligatoryjnymi a fakultatywnym zostały szczegółowo omówione w trakcie spotkania ZLW. Rozróżnienie takie umożliwia prowadzenie działań ochronnych w ramach programów rolno-środowiskowych.

5. *Całkowite wyłączenie z użytkowania rębnego siedliska borów i lasów bagiennych – brak podstaw do wyłączenia z gospodarki leśnej ponad 40 ha drzewostanów. Czy autor planu wyklucza jedynie wykonywanie na tym terenie rębni, czy działanie ochronne dopuszcza prowadzenie prac pielęgnacyjnych i sanitarnych (przedrębnych)?*

Wyjaśnienie: Uwagę uwzględniono. Zgodnie ze wskazanym w załączniku 3 potencjalnym zagrożeniem „B02.02 Wycinka lasu”, za zagrażające siedlisku 91D0 uznano prowadzenie gospodarki leśnej poprzez rębnię częściową lub zupełną. Zagrożenia takiego nie stanowią cięcia pielęgnacyjne i sanitarne, w związku z czym zostały dopuszczone w zmodyfikowanym brzmieniu działania B1 „Zapobiegnięcie skutkowi w postaci zmiany struktury siedliska w wyniku stosowania użytkowania rębnego, z dopuszczeniem stosowania cięć pielęgnacyjnych i sanitarnych”.

III Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych w Olsztynie

1. *Wskazano jako potencjalne zagrożenie dla siedliska 91D0 bory i lasy bagienne „wycinkę lasu – sposób prowadzenia gospodarki leśnej poprzez rębnię częściową lub zupełną”*

mimo, że Nadleśnictwo Kudypy nie planuje w najbliższym dziesięcioleciu żadnej rębni we wskazanym siedlisku – wnioskujemy o wykreślenie zapisu.

Wyjaśnienie: Uwagę uwzględniono częściowo. Zagrożenie określono jako potencjalne, zatem nie należy go odnosić wyłącznie do obowiązującego PUL na lata 2014-2023. Dotyczy ono okresu 10-letniego obowiązywania PZO do roku 2026, zatem również w okresie po wygaśnięciu obecnego PUL. Zgodnie ze wskazanym w załączniku 3 potencjalnym zagrożeniem „B02.02 Wycinka lasu”, za zagrażające siedlisku 91D0 uznano prowadzenie gospodarki leśnej poprzez rębnię częściową lub zupełną. Zagrożenia takiego nie stanowią cięcia pielęgnacyjne i sanitarne, w związku z czym zostały one dopuszczone w zmodyfikowanym brzmieniu działania B1 „Zapobiegnięcie skutkowi w postaci zmiany struktury siedliska w wyniku stosowania użytkowania rębego, z dopuszczeniem stosowania cięć pielęgnacyjnych i sanitarnych”.

Ponadto zakres działania ochronnego B1 zmodyfikowano tak, by jasno z niego wynikało, że znajdzie zastosowanie przy planowaniu prac do kolejnego PUL (na lata 2024-2033): „Wprowadzenie do następnego PUL zapisów w zakresie wyłączenia siedliska 91D0 z użytkowania rębnią częściową i zupełną (po roku 2023)”.

2. *W związku z rozbieżnościami w klasyfikacji siedlisk naturalnych pomiędzy PZO, a aktualnym operatem fitosocjologicznym Nadleśnictwa Kudypy wnosimy o weryfikację zinventaryzowanych siedlisk w oparciu o operat fitosocjologiczny.*

Wyjaśnienie: Pewne rozbieżności mogą pojawiać się pomiędzy różnymi opracowaniami, bowiem klasyfikacja siedlisk, a w szczególności przyporządkowanie konkretnych zbiorowisk roślinnych do siedlisk przyrodniczych wynika z przyjętej metodyki, interpretacji autora, jego doświadczenia, itp. Klasyfikacja fitosocjologiczna nie jest zatem jedynym kryterium kwalifikacji zbiorowisk do siedlisk przyrodniczych. Ewentualne rozbieżności w klasyfikacji siedlisk nie przesądzają o zasadności bądź braku zasadności przyjętych rozwiązań dotyczących zaplanowanych zadań ochronnych.

W PZO zaplanowano monitoring stanu ochrony siedlisk przyrodniczych jako jedno z zadań ochronnych. W związku z powyższym jeżeli w jego wyniku zaistnieje konieczność zmiany klasyfikacji danego siedliska zostanie ona dokonana w formie zarządzenia zmieniającego plan zadań ochronnych.

3. *W zadaniu dotyczącym usunięcia z powierzchni torfowisk nalotów drzew i krzewów i ręcznego wyniesienia biomasy prosimy dodać zapis o utylizacji usuniętej biomasy; w związku z sąsiedztwem z gruntami leśnymi oraz prywatnymi użytkowymi rolniczo będzie ona stwarzać zagrożenie pożarowe.*

Wyjaśnienie: Uwagę uwzględniono. Zgodnie z zakresem działania wykoszona biomasa ma zostać usunięta (wyniesiona) z terenu torfowiska i poddana utylizacji lub zostać zagospodarowana przez wykonawcę prac. Szczegółowy sposób postępowania z biomasą zostanie określony przy podejmowaniu konkretnych działań zmierzających do zrealizowania działania.

IV Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska

1. *Uwaga do § 6 ust. 3 – proszę zmienić nr załącznika, do którego zastosowano odwołanie (nr 7 zamiast nr 6) oraz zmienić § 8 na § 7.*

Wyjaśnienie: Uwagę uwzględniono. Dokonano poprawy nr załącznika i paragrafu zgodnie ze wskazaniem.

2. *Uwaga do załączników nr 2, 6 i 7 do zarządzenia – proszę usunąć skalę liczbową i pozostawić tylko podziałkę liczbową.*

Wyjaśnienie: Uwagę uwzględniono. Mapy w załącznikach zostały zmienione.

3. *W załączniku nr 3 do zarządzenia „Identyfikacja istniejących i potencjalnych zagrożeń...” proszę usunąć kolumnę „Stan ochrony”.*

Wyjaśnienie: Uwagę uwzględniono. Wskazana kolumna została usunięta.

4. *W załącznikach nr 3-5 proszę podać pełną nazwę siedliska 91D0.*

Wyjaśnienie: Uwagę uwzględniono. Zapisy uzupełniono, podano nazwę siedliska zgodnie z obwieszczeniem Ministra Środowiska z dnia 30 października 2014 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu rozporządzenia Ministra Środowiska w sprawie siedlisk przyrodniczych oraz gatunków będących przedmiotem zainteresowania Wspólnoty, a także kryteriów wyboru obszarów kwalifikujących się do uznania lub wyznaczenia jako obszary Natura 2000 (Dz. U. z 2014 r., poz. 1713).

5. Uwaga do załączników nr 3, 4 i 5 do zarządzenia – Siedliska 3150 i 7120 nie są przedmiotami ochrony obszarze Natura 2000, zatem nie ma potrzeby opracowywania dla nich zakresu PZO – do usunięcia z tabeli.

Wyjaśnienie: Uwagę uwzględniono. W związku z aktualizacją Standardowych Formularzy Danych dla obszaru Jonkowo-Warkawy w styczniu 2014 r. i faktem, że siedliska 3150 i 7120 nie są przedmiotami ochrony, usunięto je z zarządzenia. Stosowna informacja została również wprowadzona w uzasadnieniu planu.

6. W załączniku nr 4 „Cele ochrony...” proszę dodać słowo „obecnego” właściwego stanu ochrony.

Wyjaśnienie: Uwagę uwzględniono. Zmieniono zapis na „Utrzymanie obecnego właściwego (FV) stanu ochrony”.

7. W załączniku nr 4 „Cele ochrony...” dla siedliska 7140 cel działań ochronnych określono jako „Utrzymanie właściwego stanu ochrony i lokalnie poprawa stanu zachowania poprzez...” – co jest rozumiane przez „stan zachowania”? Cel jest wewnętrznie sprzeczny – nie można jednocześnie utrzymać i poprawić stanu ochrony siedliska.

Wyjaśnienie: Uwagę uwzględniono. Zmieniono zapis na „Utrzymanie obecnego właściwego (FV) stanu ochrony poprzez kształtowanie warunków wodnych korzystnych dla siedliska oraz zahamowanie sukcesji roślinności leśnej wywołanej obniżonym poziomem wód”.

8. Uwaga do działania ochronnego A1 – czy chodzi w nim o „cały obszar torfowiska” czy raczej cały obszar Natura 2000 (tym bardziej, że działanie dedykowane jest nie tylko siedliskom 7230 i 7140, ale również 91D0 i 3160)? Wskazując podmiot odpowiedzialny za realizację działań A1 i A2 proszę zmienić zapis „we współpracy” na „na podstawie porozumienia”, usunąć organizacje pozarządowe oraz wskazać konkretne nadleśnictwo.

Wyjaśnienie: Uwagę uwzględniono. W opisie działania A1 wskazano, że dotyczy całego obszaru Natura 2000. Jako podmiot odpowiedzialny za realizację działań A1 i A2 wskazano „RDOŚ Olsztyn na podstawie porozumienia z Nadleśnictwem Kudypy”.

9. Uwaga do działania ochronnego B1 „Ochrona bierna leśnych siedlisk poprzez wyłączenie z użytkowania rębne” – Zgodnie ze stanowiskiem Ministerstwa Środowiska należy przeformułować zapis na: „wprowadzenie zmian do pul w zakresie wyłączenia z użytkowania rębne”.

Wyjaśnienie: Uwagę uwzględniono częściowo – w związku z uwagą wniesioną przez Nadleśnictwo Kudypy i RDLP Olsztyn, że Nadleśnictwo nie planuje wykonania jakichkolwiek rębni we wskazanym siedlisku (91D0) zgodnie z obecnymi zapisami planu urządzenia lasu. Uwzględniono również dopuszczenie użytkowania w postaci cięć sanitarnych i pielęgnacyjnych. Zapis został zatem zmieniony na następujący „Zapobiegnięcie zmianie struktury siedliska w wyniku stosowania użytkowania rębne, z dopuszczeniem stosowania cięć pielęgnacyjnych i sanitarnych. Wprowadzenie do następnego PUL zapisów w zakresie wyłączenia siedliska 91D0 z użytkowania rębnią częściową i pełną (po roku 2023)”.

10. Uwaga do działania ochronnego B2 – Działanie obligatoryjne proszę zapisać jako „Zachowanie siedliska przyrodniczego poprzez ekstensywne użytkowanie kośne”.

Wyjaśnienie: Uwagę uwzględniono. Zapis zmieniono zgodnie ze wskazaniem.

11. Uwaga do działań ochronnych C1-C4 – W działaniu C1 stanowisko 1 to jezioro dystroficzne, ale działania C2-C4 dla siedlisk 7230, 7140 i 91D0 też mają być realizowane m.in. na stanowisku 1. Czy w każdym przypadku chodzi o inne stanowisko 1? Po zwrocie „Ocena stanu” proszę dodać „ochrony”.

Wyjaśnienie: Uwagę uwzględniono. Zapis został zmieniony poprzez wskazanie liczby stanowisk w obrębie danego siedliska, mających podlegać monitoringowi. Działania dotyczą „Oceny stanu ochrony”

12. Uwaga do obszaru wdrażania działania ochronnego C5 „Na powierzchni całego torfowiska, zgodnie z załączoną mapą (załącznik nr 7)”. Załącznik 7 wskazuje miejsce lokalizacji zastawek (a więc działania A1). Jeżeli monitoring ma być realizowany w tych samym miejscach, należy to doprecyzować.

Wyjaśnienie: Uwagę uwzględniono. Zapis został zmieniony na następujący „Na powierzchni całego obszaru Natura 2000, w miejscach lokalizacji zastawek, zgodnie z załącznikiem nr 7”.

13. W załączniku nr 5 „Działania ochronne...” proszę wskazać termin realizacji działań B1 i B2, natomiast w przypadku działań C1-C5 doprecyzować zapisy dotyczące terminów realizacji działań wskazując konkretne lata realizacji.

Wyjaśnienie: Uwagę uwzględniono. Termin realizacji działania B1 określono „po roku 2019”, natomiast B2 jako „Cały okres obowiązywania planu”. Doprecyzowano terminy realizacji działań C1-C4, wskazując np. „w 3., 6. i 9. roku obowiązywania planu”. W przypadku działania C5 zapis zmieniono na następujący: „Kontrole należy przeprowadzić 3-krotnie – w 1-2. roku obowiązywania planu, przed wykonaniem działania A1, oraz powtórzyć w 2. i 4. roku po wykonaniu działania A1”.

14. *Uwaga do uzasadnienia zarządzenia – należy rozwinąć użyty skrót „PZP”.*

Wyjaśnienie: Uwagę uwzględniono. Zamiast skrótu zastosowano zapis „plan zagospodarowania przestrzennego”.

Z up. REGIONALNEGO DYREKTORA
OCHRONY ŚRODOWISKA
w Olsztynie

Maria Mellin
Regionalny Konserwator Przyrody

